

Lossi

Lossi i 2008. Foto: Torbjørn Bøe.

I året 2012 virket det som det var mer populært enn noensinne å gå lossi. Foto: Torbjørn Bøe.

Lossi, ca. 1970. Foto: Dalane Folkemuseum.

Å gå lossi vil i dag si å kle seg ut og dra fra dør til dør, synge julesanger og få godteri som belønning.

Det er barn som drar rundt, og det skjer om kvelden den 12. desember, etter gammel tidsregning den lengste natten i året.

Lossi-tradisjonen er svært gammel. Den er kjent fra flere steder på Vestlandet, men har holdt seg lengst i Dalane og Ryfylke. Lossi er en kvinneskikkelse som er ute og rir Losinatten. Hun kunne ødelegge hus og buskap, mat og øl, hvis hun ble sint. En skulle holde seg inne med Lossi. Tradisjonen med å gå fra hus til hus og tigge gaver henger sammen med troen på at de onde maktene, i dette tilfelle Lossi, kunne blidgjøres ved at en ga fra seg ting.

De fleste kler seg nå ut som nisser, men tidligere var det mest vanlig å kle seg ut som skremmende vesener. Fram mot 1940-åra var det også vanlig i Egersund å tegne "lossi" på husveggene i form av en kvinnefigur eller som ei sol, en rund ring med stråler ut fra ringen og med en loddrett strek i midten. Dette er både ei sol og et symbol for kvinnekjønn, noe som peker tilbake på eldgammel dyrking av sol, forplantning og nytt liv.¹⁾

1)

Kilder: Arvid Midbrød: Trilla egg og gå lussi. Artikkel i "Ta hys" - Leiketradisjonar i Rogaland; Lossi Langnatt lever lokalt. Stavanger Aftenblad 12.12.2011

© Egersund byhistoriske leksikon
<https://www.leksikon.dalanefolkemuseum.no/>
PDF produsert 17.05.2026 08:03.
Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
Dalane Folkemuseum
Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>